

Základní organizace Českého svazu žen Rájec. Předsedkyně D. Kurnrtová, jednatelka M. Krušová, pokladník V. Štrampachová. Členek ve svazu žen jest 57. Průměrná účast na schůzích 34 členek. Uskutečněno šest výborových a čtyři členské schůze. Na podzim uskutečnily kurz ručních prací pro dívky pod vedením H. Svačinové. S úspěšnými pracemi se děvčata účastnila výstavky - Současná móda, která byla v domě pionýrů. Osm dívek získalo diplomy za 2. a 3. místo. Tradičně byla ženám nad 75 let u příležitosti MDŽ předána kytička s malou pozorností. V rámci pomoci v zemědělství vyjednotily a okopaly společně 1 ha cukrovky. Bylo usušeno a odevzdáno JZD v Rájci 56 q sena z nedostupných míst pro stroje. Během roku ženy ošetřují vysázené růže, které naši vesnici zkrášlují. Je zvykem, že každou sobotu všechny ženy udržují pořádek okolo rodinného domku. Svým dílem přispívají ke zlepšování životního prostředí v obci. Zajistily přednášku s názvem O vztazích mezi dětmi a rodiči. Na této přednášce byl i svaz mládeže. Přednášející: Dr. Koukol a Dr. Schůrek. Ženy se zapojují do všech prací vyhlášených NF. Na podzim se téměř všechny zapojily na bourání bývalého hostince, a tak přispěly k přípravě staveniště víceúčelové budovy v Rájci. Čistily vybourané cihle, které se při výstavbě upotřebí a tím se ušetří peníze za nové cihle. Zprávu tuto mě předala D. Kurnrtová, jednatelka ČSŽ v Rájci. Z tohoto zápisu je zřejmé, že naše ženy jsou ve veřejném životě obětavé a snaživé.

Základní organizace Československého červeného kříže Rájec. Předsedkyně Lud. Balcárková, jednatel M. Valouchová, pokladník Vl. Štrampachová. Počet členů: 36 žen a 2 muži. Během roku byly čtyři členské a šest výborových schůzí. V červenci uspořádali akci Společenské odpoledne s reprodukcovanou hudbou. Tato akce se vydařila ke spokojenosti všech. ČSČK se zapojil do soutěže o získání titulu „Vzorná základní organizace“ a umístil se na 7. místě z dvaceti devíti obcí. Byla uskutečněna jedna lékařská přednáška a kurz první pomoci. Základní organizací ČSČK v Rájci byla zajištěna vývěsní skříňka, do které jsou pravidelně dávány zprávy a informace členů. Členové se zapojují do prací v naší obci, které vyhlásí MNV a NF. Na různé potřebné akce rádi přispívají finančními příspěvky. Červený kříž je nejzáslušnější organizací.

Včelařský spolek v Rájci. Vlastní osmdesát včelstev. V poslední době má pouze 5 členů. Na rájeckém pozemku jsou 4 členi, kteří jsou ze sousedních obcí. Průměrný výnos medu byl v roce 1982 osm kilogramů z jednoho včelstva. Důvěrníkem včelařů je dlouholetý včelař An. John. Včelařství zaujímá v našem národním hospodářství významné postavení. Nejen užitkem medu, ale je úzce spjat s rostlinnou výrobou. Včelaři stojí před závažným úkolem, v současné době jde o tlumení a postupnou likvidaci nebezpečného onemocnění včel, která se nazývá „Varroáza“. Roztoč, který nákazu způsobil, byl do Československa zavlečen v roce 1976. Bylo přikročeno k opatření a byla zjištěna ohniska nákazy včelstev. Nákaza se rychle začala šířit po celém našem území. Bylo mnoho včelstev zlikvidováno, aby se tato nákaza zneškodnila. Tato nákaza způsobila milionové škody. V Rájci touto chorobou včely ne onemocněly, ale v blízkém okolí bylo nutno tuto likvidaci provést.

Myslivost v Rájci. V roce 1982 byl Rájec sloučen v jeden spolek myslivců. A to vesnice: Rájec, Zvole, Lukavice a část Jestřebí, Lupěné a Zábřeh. Hony v tomto roce byly uskutečněny pouze dva. Odchyt zajíců nebyl v plánu. Dle zjištění lovné zvěře velmi ubývá, zvláště zajíců. V tomto roce na podzim při velkých větrech bylo mnoho polomů. Ku příkladu v oblasti Loučná okr. Šumperk bylo 156 000 m³ dřeva. Jelikož stromy z velkého nárazu větrů byly většinou vyvráceny i s kořeny, mohly se použít k mnohému zpracování v dřevařských podnicích.

Místní knihovna v Rájci. Knihovníkem v naší obci je dlouholetý a obětavý pracovník Al. Štrampach. Dle knižního fondu bylo vyměněno během roku 1982 na čtyři sta knih. Bylo vypůjčeno 2 180 knih. Čtenářů je 56 osob. Knihy se půjčují každou neděli dopoledne.

Náboženský život v naší obci. Učitel náboženství: na místní škole vyučuje zvolský farář Voj. Vrtílek. Náboženství vyučuje jedenkrát za měsíc a pouze jednu hodinu, a to obě třídy najednou. Co se mohou za jednu hodinu naučit?

V místní kapli je bohoslužba každý čtvrtek večer a poslední neděli v měsíci. Tyto bohoslužby jsou hojně navštěvovány.

Záznam a průběh počasí. Leden: Na Nový rok bylo +8 °C. Slunce svítilo jako na jaře a nebyl dosud žádný sníh. Pátého napadl první sníh. Za takových teplot sníh, který byl ve vysokých horách, se rozpustil, takže u nás Sázava a Morava se vylévala z břehů a byla vyhlášena povodeň. V sousední Leštíně muselo být zajištěno pohotovostní opatření. Počasí bylo velmi proměnlivé. Osmého napadl sníh a bylo -14 °C, devátého -16 °C a desátého -22 °C. Dne dvacátého bylo -5 °C v Rájci. Dle hlášení rozhlasu v tentýž čas bylo na Klínovci +10 °C a na Sněžce +4 °C, Praděd +2 °C a Olomouc -10 °C. Dne třicátého bylo u nás ráno +2 °C a v poledne +4 °C. V lednu byla bouřka. Únor: Prvního byla obleva +5 °C v poledne. Během měsíce byly velké mlhy přes den a v noci zase velké mrazy. Občas slunce svítilo. Březen: Dne devátého v noci -4 °C a přes den na slunci +16 °C. Jedenáctého přšelo a třináctého přes noc vydatně sněžilo a v poledne čtrnáctého +10 °C a dvacátého pátého na slunci +20 °C. Březen byl velmi skoupý na dešť, pouze 3x přšelo. Duben: Osmého přšelo a bylo +2 °C, devátého sněžilo a -2 °C, dvanáctého zase sněžilo -2 °C. Téměř celý duben nebylo teplo, byly studené větry. Pouze jedenkrát slabě přšelo, aprílové počasí. Květen: Na začátku měsíce dopoledne proletoval sníh a odpoledne přšelo. Čtvrtého bylo +15 °C. Dvacátého osmého bylo +27 °C, byla bouřka. Celý měsíc byl celkem slunný a teplý a 4x přšelo. Červen: Druhého +45 °C na slunci a čtvrtého +40 °C, dvanáctého vydatně 4x přšelo. Červenec: Celý měsíc bylo krásné a teplé počasí, to prospělo zemědělcům. 17. července bylo povětrí. Měsíc byl téměř bez deště. Srpen: Čtvrtého +37 °C, šestého +40 °C, patnáctého až sedmnáctého přšelo, osmnáctého +25 °C, dvacátého osmého přšelo. Září: Celý měsíc velmi pěkné slunné počasí. Říjen byl neobvykle teplý měsíc. Byl jeden z nejsušších za posledních dvě stě let. Spadlo pouze 25 mm srážek. Vlhko způsobilo mlhy, kterých bylo dvanáct. Listopad: Prvního +10 °C, pátého +18 °C, krásné slunné počasí. Patnáctého přšelo. Ke konci měsíce časté mlhy. Dvacátého sedmého a dvacátého osmého byl krásný den +15 °C. V listopadu nebyl ani jedenkrát mráz. Prosinec: Jedenáctého +16 °C, čtrnáctého a patnáctého přšelo, šestnáctého +8 °C, dvacátého prvního a dvacátého čtvrtého na Štědrý den +8 °C. Dvacátého osmého bylo povětrí v 6:30 hodin ráno. Celý prosinec nebyl sníh. Vánoce vypadaly spíše jako Velikonoce, vše se zelenalo, ani květiny nebyly v zahrádkách zmrzlé.

JZD Rozvoj - farma Rájec. Na katastru obce Rájce se pěstují tyto plodiny: pšenice, ječmen, oves, kukuřice a jetelina. Brambory se nepěstují přesto, že na rájeckém katastru se jim velmi dobře dařilo. Brambory rájeckým občanům se dovážejí z horských oblastí. Obhospodařuje se hovězí dobytek a vepřový. Průměrný počet krav v horním kravině 103 kusy, jalovic 150 kusů v dolním kravině. Prasníc 60 kusů, narozeno telat 103, selat 1 213. Dodávka mléka 362 062 litrů. Úhyn jedna kráva a dvě jalovice. JZD Rájec je na výrobě mléka na 8. místě z počtu třinácti obcí. Krávy ošetřuje osm družstevnic, které pracují na dvě směny po šesti hodinách denně. Jalovice ošetřují tři pracovníci. Práci mají rozdělenou tak, že dvě pracují a třetí má volno. Prasnice ošetřují dvě pracovnice na dvě směny po šesti hodinách denně.

JZD Rozvoj se sídlem v Dubicku. Hodnocení výsledku hospodaření za rok 1982. Tento rok byl pro zemědělskou výrobu velmi příznivý. Vlivem velmi příhodných klimatických podmínek, podařilo se překročit plán v rostlinné výrobě. Na tomto se podílí především vyšší výroba obilovin a cukrovky. Také u ostatních plodin byl stanovený plán splněn. Vyšší výroba krmiv dává předpoklady k lepší užitkovosti v živočišné výrobě v roce 1983. V živočišné výrobě nebyla produkce splněna a to o 495 000 Kčs. Tento výpadek nastal v I. pololetí, kdy nebyl dostatek krmiva objemného. Bylo velké sucho. Ve II. pololetí se situace zlepšila, ovšem celkový výpadek se nepodařilo vyrovnat. Dobrá situace byla ve výrobě mléka. Plánovaná výroba byla

překročena o 127 000 litrů. Sušárenská výroba byla překročena o 2 489 tun. Pro cizí družstva bylo připraveno 545 tun cukrovky. Podařilo se zajistit dostatečné množství oleje. Usušeno bylo 5 539 tun úsušku a to: jetel, vojtěška, travní porosty, oves, kukuřice a řepný chrást.

Rostlinná výroba: půdní fond k 31. prosinci 1982

orná půda	3 325,44 ha	sady	0,67 ha
louky	628,78 ha	rybníky, vod. plochy	8,43 ha
pastviny	8,90 ha	ostatní půda	115,12 ha
zahrady	10,00 ha	zemědělská půda celkem	4 253,45 ha

Výnosy plodin v roce 1982 z 1 hektaru:

pšenice ozimá	52,5 q	jarní směs luskobob	279,90 q
ječmen	50,3 q	jetel na semeno	3,10 q
oves	42,9 q	travné semeno	6,40 q
kukuřice na zrno	67,5 q	louky	76,40 q
obilovin celkem	52,5 q	pastviny	29,20 q
pelušky	12,5 q	řepka ozimá	26,60 q
zrniny celkem	50,9 q	cukrovka	460,00 q
kukuřice na siláž	465,1 q	brambory	224,50 q
jetel červený	111,7 q	vojtěška	97,60 q
jetelotrávy	92,1 q		

Ve výrobě masa plán nebyl splněn. V roce 1982 byly dosaženy nejlepší výsledky ve sklizni obilovin a cukrovky. JZD Rozvoj byl na I. místě v okrese Šumperk v dodávce mléka a na I. místě ve výrobě kukuřice. V roce 1982 málo přšelo, a přesto výtěžky byly dobré. Říká se - sucho dělá strach a mokro bývá hlad. V tomto roce bylo zakoupeno hospodářských strojů: jeden kus obilní kombajn L16, jeden nakladač, dva kusy sklízecí řezačky. Výroba zeleniny: Na farmě Leština byla překročena na 108 %. Do budoucna se plánuje v Leštině výstavba skladu na zeleninu. V tomto roce bylo u mnoho ustájeného vepřového dobytka postižení sypavkou. Celkový plán na rok 1982 JZD Rozvoj byl splněn na 101 %. Členů v JZD Rozvoj - 1 224 členů, průměrný věk 38 let a to u mužů. U žen 36 let, nových členů 29, dále mají 35 učňů, 7 členů studuje na vys. škole. Ve špičkových pracích je podáváno během léta průměrně 9 550 obědů.

JZD Rozvoj Dubicko patří mezi nejlepší družstva v kraji. Bylo vzpomenu, jaké byly těžké začátky v družstvech. Pracovalo se za velmi obtížných podmínek a jaká je úroveň dnes. Nikdo nepoznává rozdíl mezi městem a vesnicí. Vše je jiné i v chování. Bylo zdůrazněno, co se všechno postavilo, vylepšilo, a to vše jsme mohli dokázat, protože jsme žili a pracovali v míru. Úspěchy v zemědělství jsou výsledkem dlouhodobého úsilí a obětavé práce lidí, družstevníků, dělníků a funkcionářů. Končím v krátkosti popis hospodaření JZD Rozvoj.

Mateřská škola v Rájci v roce 1982. Ředitelkou školy Z. Žáková, druhá síla Z. Liflerová. Děti celkem 25. V tomto roce byla škola vybavena obývacím koutem a tělocvičným náradím. Rozpočet na různé potřeby, jehož cena byla 30 000 Kčs. Na zahradě jsou pro děti zhotoveny různé průlezy a skluzavka. V besídce byl vybudován kout pro pracovní výchovu.

Vystoupení dětí na různých akcích pořádané MNV a NF, vystupovaly s kultur. programem: na únorových oslavách, MDŽ, 9. května se účastnily lampionového průvodu k pomníku padlých vojáků z I. světové války. Také vystupovaly na setkání důchodců v Klubu požárníků.

Onemocnění dětí. Během února a března se vyskytly plané neštovice, jinak žádná infekční choroba nebyla. Práci vedoucích učitelek a pomocnice A. Nevtipové lze hodnotit velmi uspokojivě. O děti je všestranně postaráno. Kuchařky paní Jányšová a paní Brzková připravují pro děti ve školce i pro školáky ZDŠ velmi chutná jídla. Rodiči je tato práce velmi dobře hodnocena.

Zajištění výstavby víceúčelového zařízení v Rájci. V roce 1982 konečně se podařilo zajistit povolení k výstavbě víceúčelové budovy v naší obci. Rada a plénum místního národního výboru odhlasovali ve volebním programu na léta 1982 až 1985 výstavbu víceúčelového zařízení, které již zajišťoval předešlý místní národní výbor, a to po více jak ve dvou volebních obdobích, ale bezvýsledně. První kroky navázaly na návrhy projektanta Ing. Kadlece. Pro návrh projektu byly vytvářeny podmínky, zejména zajišťování pozemku na výstavbu, tehdy ještě v prostoru Jányšova pozemku, sadu a přilehlých pozemků. Byly zajištěny podklady z geodézie, výměry vlastnictví, bonita, výpisy z pozemkové knihy a souhlasy majitelů. Veškerá dokumentace byla na MNV. Práce ztroskotaly nejen na vynětí z půdního fondu. Ani postup projektu prací nebyl úspěšný. Proto se od této akce upustilo. V lednu 1982 navázal se kontakt s projektantem Ing. Lad. Doubravským, který se úkolu ujal a dovedl ho až do konce, předáním podkladů v únoru 1983. Celá akce byla rozdělena na 3 etapy, na které navazovalo potřebné jednání a zajišťování souhlasu. I. akce: Studie na nové vytypení stanoviště, které bylo ONV a odborem výstavby schváleno v dubnu 1982. V tom období probíhal výkup pozemku od Nekudy. Výkup skončil podepsáním kupní smlouvy ze dne 4. srpna 1982. II. akce: Od dubna se zajišťoval projektový úkol na celou výstavbu. Zpracováním předepsané výkresové dokumentace bylo třeba zajistit další souhlas zúčastněných stran. A to ve vodoinstalaci a kanalizaci, která bude dokončena v květnu 1983. III. etapa: Byla dokončena akce stavebních výkresů, které byly zahájeny v začátku roku 1982 a dokončily se 1. února 1983. Definitivně byla stavba zajištěna a schválena radou okresního národního výboru dne 15. února 1983. V únoru 1983 se zajišťoval rozpočet stavby, který v souladu s projektovým úkolem bude v dubnu 1983 předložen ke schválení okresním národním výborem – odbor výstavby a financování. V souvislosti s předáním výkresové dokumentace bylo požádáno o vystavení stavebního povolení na Městském národním výboru Zábřeh. Musí se ještě doložit další dokumenty, které zajistí vyčlenění části zahrady z půdního fondu a další. Z tohoto zápisu je zřejmé, co to dalo námahy a obcházení patřičných úřadů, aby po dlouho trvající žádosti byla stavba povolena. Nastupující členové MNV v čele s předsedou J. Schneiderem a velmi zkušeným v těchto stavebních pracích J. Urbanem, společně vzali to za pravý konec. Kolik to bylo nespočetných cest a urgencí na ONV v Šumperku, než tato stavba byla povolena.

Velké plus byla také s. Urbanová, která je členkou rady Okresního národního výboru Šumperk, která měla možnost všestranně pomáhat našim občanům, aby tato výstavba byla povolena. Jménem celé naší obce vzdán dík za jejich obět všem, kteří se na této velké akci podíleli. Není jiného přání mezi našimi občany, aby po společné namáhavé práci se v budoucnu mohli ve zdraví a hlavně v míru radovat v nově postaveném kulturním domě, kde se mohli kulturně vyžívat.

V zápisu z roku 1982 jsem zaznamenala všechny práce a akce, které pod vedením MNV v čele s předsedou J. Schneiderem všechny složky NF a občané ve prospěch naší obce vykonali, nebylo toho málo. Místnímu národního výboru a všem ochotným občanům buď vzdán dík. Také třeba zde vzpomenout a poděkovat J. Svačinovi, tajemníkovi z naší obce. Je dlouholetým pracovníkem na MNV Rájec. Roku 1952 až 1954 byl zvolen předsedou MNV. Od roku 1953 do roku 1961 byl předsedou JZD v Rájci. Od roku 1961 je tajemník na MNV v naší obci. Funkci tajemníka vykonává 22 roků. Byl platným občanem, všechny funkce mu přidělené vykonával svědomitě a také ochotně, dovedl vždy dobře poradit v klidu a s úsměvem. Za jeho dlouholetou svědomitou práci buď vzdán dík.

Rok 1983 lze právem hodnotit jako úspěšný, zejména pokud jde o hospodářský a sociální rozvoj naší vlasti. V národním hospodářství se podařilo prosadit dynamický rozvoj jednotlivých oblastí ekonomiky, podařilo se udržet vysokou životní úroveň obyvatelstva a posílit jistoty našich spoluobčanů. Je třeba si připomenout současné složité mezinárodní vztahy charakteristické zostřeným bojem mezi mírovými silami a temnými válečnými plány. Demonstrace proti válce jsou ve všech zemích světa.

Národní divadlo v Praze. V roce 1977 bylo započato s generální opravou Národního divadla v Praze, oprava a veškerá práce trvala šest roků. Národní divadlo bylo slavnostně otevřeno 18. listopadu 1983 operou Bedřicha Smetany - Libuše. Budova byla odevzdána k svému účelu. Vytyčený úkol všech profesí byl splněn za velké obětavosti všech odborníků. S dokončením opravy Národního divadla máme všichni mnoho společného, vždyť je to naše, jak bylo ve všech časopisech napsáno „Zlatá kaplička českého národa“. Divadlo bylo obnoveno do nové krásy, připraveno k tomu, aby dále sloužilo k rozkvětu naší kultury.

Místní národní výbor v Rájci. V MNV v roce 1983 nebylo žádných změn. Předseda MNV J. Schneider, jednatel J. Svačina. Do volebního programu Národní fronty Rájec bylo zařazeno několik akcí. Jeden z největších úkolů je výstavba víceúčelové budovy v akci Z. S výstavbou bylo započato v jarních měsících roku 1983. Hrubá stavba byla ke konci roku téměř hotova. Občané odpracovali na této akci 14 000 brig. hodin, z toho 3 600 hodin zdarma. Hodnota díla činí 760 000 Kčs. Do stavby víceúčelové budovy byly zapojeny všechny složky NF: Český svaz žen, Komunistická strana Československa, Československá strana lidová, důchodci, mládež a nejvíce členi místní požární ochrany. Práce byla velmi dobře organizována. Každý člen MNV měl za úkol zajišťovat pracovníky. Mezi brigádníky byl dobrý kolektiv, a tak práce úspěšně pokračovala. Aby práce na této výstavbě rychle pokračovala, o to se nejvíce zasloužili předseda MNV J. Schneider a J. Urban, kteří na okresním národním výboru zařídili veškerou dokumentaci a potřebný stavební materiál. Předseda Okresního národního výboru v Šumperku se velmi pochvalně vyjádřil o paní Urbanové z Rájce, která je v současné době v radě okresního národního výboru jako členka a na její přímělu je plynule přidělován potřebný stavební materiál.

Údržbářské práce v obci: 1.) Výměna nových vrat na MNV – hodnota díla 11 000 Kčs. 2.) Vyrovnání potoka od přehrady k vesnici. Hodnota díla 7 000 Kčs. 3.) Údržba zeleně na návsi. 4.) Částečná demolice bývalého hostince. Odpracováno 1 700 hodin. Získaná hodnota 19 000 Kčs.

Narozeny byly čtyři děti. Svatby taktéž čtyři. Zlatou svatbu oslavili J. a Em. Ptáčkoví. Branci povinné vojenské služby čtyři. Výstavba rodinných domků: St. Nevtipa, St. Žák, Zd. Žák, J. Heger, Vl. Prokop, J. Hroch.

Činnost SSM v Rájci (Svaz socialistické mládeže). Během roku probíhalo s mládeží politické školení. Několik členek se zapojilo do literárního kroužku, který připravuje pásma pro významné oslavy v obci. Svaz mládeže uspořádal soutěžní večer s mládeží z Leštiny. Také byl uspořádán zájezd s projížďkou po Dunaji. Na konci školního roku byl uspořádán táborák.

Sportovní činnost: Účast na hokejových utkáních, lyžování, plavání na krytém bazénu v Zábřeze. Většina příznivců turistiky se zúčastnila v květnu Leštinské třicítky.

Pracovní iniciativa: Nejvíce brigádnických hodin bylo odpracováno na výstavbě víceúčelové budovy, dále při jarních a podzimních pracích a úklidu obce. Rovněž se starají o malé pícniny, kterým věnují mnoho volného času. S pionýry pracují dvě instruktorky a jedna pionýrská vedoucí. Také s pionýry uskutečnili branný závod, dále akci Kreslení na silnici. Bylo zakoupeno mnoho různých brožurek, knížek a různých her.

Sbor pro občanské záležitosti v Rájci. Předseda Zd. Šrot. Členi: M. Valouchová, A. Badalová, S. Fričarová, Hrubá, V. Blanková, J. Minářová, M. Loučná. V roce 1983 bylo provedeno 41 návštěv u přestárlých občanů a to u příležitosti jejich narozenin (u osob od 70 let a starších). Bylo zasláno celkem 12 přání k narozeninám. Sbor pro občanské záležitosti ve spolupráci s MNV a Čes. svazem žen připravili velmi pěknou oslavu zlaté svatby manželům Ptáčkovým. Během roku dvakrát kladou kytici u pomníků padlých vojáků v I. světové válce. Téměř každým rokem jezdí do domova důchodců v Sobotíně navštívit rájecké občany s předáním malé drobnosti. O Vánocích navštěvují přestárlé občany. Rovněž aktivně přispívají při oslavě MDŽ a vítání prvňáčků ve škole. Při pohřbu předseda Zd. Šrot se rozloučí se zemřelými občany. Připravují slavnostní uvítání narozených dětí, nezapomínají ani na vojáky naší obce.

Svaz požární ochrany v Rájci. Základní organizace má 90 členů, z toho 14 žen. Na výroční členské schůzi bylo přítomno 72 členů a 18 hostů. Předseda požárníků J. Žák, jednatel M. Hojger. Všechny dané závazky na rok 1983 byly splněny. Každý člen odpracoval 10 hodin zdarma na víceúčelové budově (KD) v Rájci. Požárníci se zúčastňovali všech akcí požadovaných okresním a okrskovým výborem. Finanční hotovost v pokladně a na běžném účtu ve Státní spořitelně Zábřeh. Všechny doklady příjmů a výdajů jsou kontrolovány. Výborové a členské schůze mají v naplánovaném termínu. Hadice, uniformy, pohonné látky, strojní technika je taktéž v pořádku. V měsíci březnu byla provedena požárníky preventivní prohlídka v rodinných domcích a malých provozovnách. Preventivista je A. Maixner, který tuto akci pečlivě vede. V rámci výchovy byly pořádány přednášky s mládeží a probíhaly relace v místním rozhlasu. Ráječtí požárníci se zúčastnili okr. soutěže ve Václavově, kde se umístili na II. místě. Dále byly uskutečněny dvě námětová cvičení, která byla hodnocena Z. Šrotem kladně. Během roku jsou školení na členských schůzích. Na přípravě požární techniky odpracovali 280 hodin. Zúčastnili se čtrnácti pohárových soutěží a memoriálů. Hodnocení: 4x první místa, 2x druhá a 3x třetí místa. Umístění v okresní soutěži v Rýmařově - 4. místo. Startovalo celkem 63 družstev z celé naší republiky. Velmi dobrou kázní a vystupováním na všech soutěžích rájecké družstvo vzorně reprezentovalo naši obec.

Mladí požárníci do 14 roků. V naší obci pracují nadále mladí požárníci, které vede T. Badal a A. Maixner. Účastnili se soutěže v Šumperku, kde se ze třiceti družstev umístili na 10. místě. Naši požárníci si tak vychovávají v mládeži svoje zástupce. Místní požárníci se zúčastňují všech brigádnických akcí, které jsou vyhlášeny místním národním výborem. Jejich organizace odpracovala na výstavbě víceúčelové budovy nejvíce brigádnických hodin.

Sociální komise při MNV v Rájci. Předsedkyně Z. Žáková, jednatelka E. Nevtipová, členi výboru: Z. Šrot, J. Zigmund, E. Ptáčková. Sociální komise se sešla během roku pětkrát. Občanům s nejmenším důchodem 1 000 Kčs bylo rozděleno 12 000 Kčs. Získány byly dvě pečovatelky. E. Václavská je pečovatelkou R. Hrabské a p. Strašilová je pečovatelkou M. Žákové. Během roku byl žádán odbor sociálních věcí ONV o bezmocnost pro A. Šrotovou - bylo vyhověno. Sociální komise má v patrnosti všechny přestárlé občany, svědomitě se o ně stará.

Mateřská škola v Rájci. Zapsáno bylo 23 dětí ve věku 2,5 roku až 6 let. Mateřská škola se účastní veřejných oslav v obci. Dětský den koncem června byl v areálu U Antonička. Byl uspořádán za spolupráce základní devítileté školy, Pionýrské organizace a Svazu české mládeže Rájec. Velkou zásluhu měli vyučující učitelé. Program: tanečky, cvičení a různé hry. Všem se toto pěkné vystoupení líbilo. Děti dostaly párek, sodovku a sladkost.

Osvětová beseda v Rájci v roce 1983. Předseda J. Zigmund - ředitel ZDŠ, členové komise: Z. Šrot, F. Sitta, O. Štrampach, E. Ptáčková. Uskutečněno 12 přednášek - účast 486, z toho 175 mládeže. Promítáno pro školní mládež a cestovatelské filmy pro společenské organizace. 2x výroční schůze. Oslavy: Únorové oslavy, Velká říjnová social. revoluce, Mezinárodní den žen a 9. květen s kulturním programem. Účast na přednáškách byla v roce 1983 velmi dobrá. Reklama byla provedena písemnou pozvánkou a relacemi v rozhlasu MNV. Největší byl zájem o přednášku Ing. Srovnala ze Zábřeha. Tento horolezec byl na nejvyšších horách světa. Přednášku o květinách i s diapositivy měl místní občan z Rájce A. Maixner, který pěstuje na jeho skalce asi sto druhů překrásných květin a keřů. Dotace na činnost Osvětové besedy Rájec činí 5 000 Kčs.

Školní rok 1982/1983. Školní rok slavnostně zahájen za přítomnosti zástupců společenských organizací a maminek prvňáčků. Za škol. kulturní komisi E. Ptáčková. Za sbor pro obč. záležitosti Z. Šrot, Z. Žáková za MNV, D. Kunrtová za NF, J. Minářová za SRPŠ, V. Štrampachová za ČsČK,

V. Hrubá za dohlížecí výbor. Prvněčkům byly předány od starších žáků kytičky a od Sboru pro občanské záležitosti Rájec pamětní listy. Ředitel školy J. Zigmund předal dětem učebnice a druhý den bylo vyučování.

Organizace školy: Obdobně jako v letech minulých dvojtřídní škola a družina mládeže, která se stará o děti po školním vyučování. První třída: 1. ročník - 5 žáků, 2. ročník - 8 žáků. Vyučuje J. Zigmund. Druhá třída: 3. ročník - 7 žáků, 4. ročník - 6 žáků. Vyučuje A. Kapustíková.

Družina mládeže: Do družiny mládeže bylo přihlášeno 24 dětí. Vychovatelka V. Neumannová, prac. poměr ukončila v Rájci k 30. srpnu 1983 a přešla do dětského domova v Zábřezě.

Celkový počet 28 dětí na škole. Okr. národ. výbor - školská komise učinila výjimku, aby mohla být v Rájci dvojtřídní škola, poněvadž podle nových předpisů nebyl dostatečný počet dětí. Klesl pod normu. Děti ve škole by mělo být celkem 30. Dobrá spolupráce školy s MNV se složkami NF a SRPŠ. Prospěly všechny děti ve škole, nebyla snížena známka z chování. Po celý rok byla věnována pozornost mravní výchově ve všech ročnících a slušnému chování žáků i mimo školu. Slabším žákům byla poskytnuta pomoc formou doučování před a po vyučování i v družině mládeže.

Oprava školy: V obou třídách byl položen na podlahu gumolit. Družině mládeže byla přidělena další místnost, kterou používal jako byt ředitel školy, který se odstěhoval z naší školy do Zábřeha. Místnost slouží jako tělocvična pro družinu mládeže a obě třídy. Na podlahu byl položen koberec, do všech místností byly zakoupeny nové záclony.

Zapojení školy pro veřejnost. Účast na oslavách všech složek NF, 9. květen, slib pionýrů u památníků padlých vojinů, sportovní den, školní jednodenní výlet do Olomouce i zoologické zahrady, Arboretum Bílá Lhota, zámeček Náměšť.

Koncem ledna zápis žáků do první třídy pro školní rok 1983/1984 - 8 dětí.

Rozpočet na školní rok 1982/ 1983 činil 28 000 Kčs, na provoz školy - 20 000 Kčs zvýšený rozpočet na provádění oprav ve škole.

Životní jubileum ředitele školy J. Zigmunda. Řediteli školy přály všechny složky NF a MNV v Rájci. Za léta působení jako ředitel školy, dále v MNV a ve složkách NF vykonal mnoho obětavé práce jak pro školu, tak ve prospěch naší obce. Je nejen dobrým učitelem, ale také příkladným spoluobčanem. Za jeho působení byla opravena místní škola a zmodernizována. Škola je ve velmi pěkném stavu. Hlavním iniciátorem této opravy byl ředitel J. Zigmund. Zúčastnil se všech brigádnických prací. Byl předsedou sociální komise. Mnoho roků je předsedou kulturní komise, o kterou se svědomitě stará nejen pro žáky školy a mládež, ale vůbec pro všechny občany. Jeho zásluhou je během roku mnoho kulturních, vzdělávacích a cestopisných přednášek. V zimním období promítá pro žáky a občany filmy. Všechno vykonává ve svém volném čase. Jeho pracovní doba je nespočítatelná, a to vše ve prospěch všech občanů. Řed. školy J. Zigmund vede děti k úctě starších občanů. Jménem všech občanů naší obce mu přejeme hodně zdraví a osobních úspěchů. Za veškeré jeho práce vzdáváme dík. V roce 1983 J. Zigmund se odstěhoval z Rájce. Nové bydliště jest Zábřeh, sídliště Ant. Zápotockého. Do Rájce denně dojíždí a zastává dále všechny dřívější funkce a úkoly.

Družina mládeže: Dne. 1. září 1983 nastoupila v družině mládeže nová vychovatelka N. Fojtová ze Zvole, která dříve pracovala na IV. ZDŠ v Zábřezě. V prostředí družiny zavedla různé úpravy a zakoupila pomůcky.

Školnice školy je Z. Fišnarová - pečuje o čistotu školy, ale také o celé její okolí.

Výbor spolku rodičů a přátel školy. Předseda: F. Hroch, místopředseda: V. Blanková, jednatel: M. Linhartová, pokladník: A. Badalová. Členové výboru: E. Hrubá, J. Minářová, D. Kunrtová.

Lékařské prohlídky: 2x zubní oddělení ve Zvoli, 1x dětský lékař.

Zájmová činnost a další vzdělávací akce našich žáků: 3 žáci navštěvují Lidovou školu umění Zábřeh. 8 žáků je přihlášeno do Tělovýchovné jednoty Sokol Rájec odboru turistiky. 7 žáků se vzdělává ve zdravotním kroužku. Výcvik plavání v krytém bazénu v Zábřezě se uskutečnil pro žáky 1. až 4. ročníku, a to v měsících dubnu až červnu.

Oprava a úprava ve škole: Byly zabudovány nové regály v kabinetě školy. Opravu provedla stolárna OSP Zábřeh. Bylo provedeno obložení stěn v družině mládeže stolárnou OSP Zábřeh. Položila se nová podlahová krytina v obou třídách. Obložily se stěny v jídelně, položen gumolit na podlahu, provedlo OSP Zábřeh. Vyměnil se darling na 100 litrů. Vymalovaly se všechny prostory školy, provedl p. Řehák z Lupěného. Škola má od JZD propůjčen pozemek pro výchovu dětí.